Paper Code : 8503

M ED Sem – III (NEW COURSE)
Jun/Sep – 2021
CC -303SPECIALIZATION CORE COURSE IN ELEMENTARY EDUCATION - 1

કુલ સમય : ૬૦ મીનીટ **કુલ પ્રશ્નો : ૫૦** **વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો : ૩૫**
નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

પ્રશ્ન -૧ પંચવર્ષીય યોજના મુજબ પ્રાથમિક શિક્ષણની સંકલ્પના જોઈએ તો કઈ છે.નીચેનામાંથી કઈ બાબત સાચી છે.
(A) પ્રાથમિક શિક્ષણ ૮ વર્ષ માટે દર્શાવ્યું છે. (B) ૬ થી ૧૧ વર્ષના બાળકો માટે પાંચ વર્ષનો કોર્ષ
(C) ૧૧ થી ૧૪ વર્ષના બાળકો માટે ત્રણ વર્ષનો કોર્ષ (D) ઉપરોક્ત દરેક બાબતો સાચી છે.

પ્રશ્ન -૨ એન.સી.ઈ.આર.ટી. મુજબ પ્રાથમિક શિક્ષણના હેતુઓ કયા છે.
(A) નિરક્ષરતા નાબૂદી,સંખ્યાજ્ઞાન પ્રાપ્તિ,ગાણિતિક અને વૈજ્ઞાનિક કૌશલ્યોની સિધ્ધી
(B) પ્રૌધોગિક તંત્રનો વિકાસ,રાષ્ટ્રીય ચેતનાનો વિકાસ ,સ્વસ્થ વલણોનો વિકાસ
(C) સ્વસ્થ આદતોનો વિકાસ,સ્વસ્થ સૌંદર્યનો વિકાસ
(D)ઉપરોક્ત દરેક વિધાનો સાચાં છે.

પ્રશ્ન - ૩ સંવિધાનની કલમ ૪૫ મુજબ કેવા પ્રકારની શિક્ષણ આપવા માટે પ્રયત્નો કરવા જોઈએ.
(A) ૬ થી ૧૪ વર્ષના બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ (B) ૫ થી ૬ વર્ષના બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ
(C) ૧૪ થી ૧૮ વર્ષના બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ (D) ઉપરોક્ત દરેક વિધાનો ખોટાં છે.

પ્રશ્ન -૪ NKC નું પૂરું નામ જણાવો.
(A) નેશનલ કોલેજ કમીટી,રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન પંચ (B) નેશનલ નોલેજ કમીશન,રાષ્ટ્રીય જ્ઞાનપંચ
(C) A સાચું અને B તદ્ન ખોટું છે. (D)A અને B વિધાનો સાચાં છે.

પ્રશ્ન -૫ NPE-૧૯૮૬ નીચેનામાંથી કઈ બાબત લાગુ પડે છે.
(A) NATIONALPOLICYONEDUCATION (B) NATIONALPOLICYEDUCATION
(C) NATIONALPOLICYOFEDUCATE (D) ઉપરોક્ત બધાં વિધાનો સાચાં છે.

પ્રશ્ન -૬ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (૧૯૮૬) મુખ્યત્વે કેટલા પાસાંઓ ઉપર ભાર મૂકે છે.
(A) બે (B) ચાર (C) ત્રણ (D) પાંચ

પ્રશ્ન -૭ પ્રાથમિક કક્ષાએ અભ્યાસક્રમ અને તેના લક્ષણો નીચેનામાંથી કયા છે.
(A) ત્રિભાષાસૂત્રનો અમલ કરતાં પ્રાથમિક શાળામાં બહુભાષા શિક્ષણને અભ્યાસક્રમમાં સ્થાનશિક્ષણનું માધ્યમ ઘરની ભાષા
(B) શાંતિ માટેનું શિક્ષણ શાળાના સમગ્ર જીવનને વર્ગખંડ પર્યાવરણને અને શાળા વ્યવસ્થાપનને આવરી લે છે.
(C) પરીક્ષણ શાળા આધારિત,સતત અને આંતરિક હોવું જોઈએ.
(D) ઉપરોક્ત તમામ બાબતો યોગ્ય છે.

પ્રશ્ન -૮ ધોરણ ૧ થી ૫ માટે પ્રત્યેક શૈક્ષણિક વર્ષ માટે કેટલા કલાક શિક્ષણ કાર્ય હોવું જોઈએ.
(A) ૮૦૦ (B) ૬૦૦ (C) ૯૦૦ (D) ૧૦૦૦

પ્રશ્ન -૯ ધોરણ ૬ થી ૮ માટે પ્રત્યેક શૈક્ષણિક વર્ષ માટે કેટલા કલાકનું શિક્ષણ કાર્ય હોય છે.
(A) ૧૨૦૦ (B) ૧૪૦૦ (C) ૮૦૦ (D) ૧૦૦૦

પ્રશ્ન - ૧૦ શિક્ષણ માટે સમાહમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા કાર્ય કલાકો હોય છે.
(A) ૪૦ (B) ૫૫ (C) ૪૫ (D) ૫૦

પ્રશ્ન – ૧૧ શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિને ટૂંકમાં શું કહેવાય છે.
(A) SMC (B) SVC (C) SVS (D)SMS

પ્રશ્ન – ૧૨ ૧ થી ૮ ના સમગ્ર શૈક્ષણિક એકમને શું કહેવાય છે.
(A) એલીમેન્ટ્રી શિક્ષણ (B) સેકન્ડરી શિક્ષણ (C) નિમ્ન સેકન્ડરી શિક્ષણ (D) ઉપરોક્ત બધાં સાચાં છે.

પ્રશ્ન -૧૩ CBSE નું પૂરું નામ જણાવો.
(A) સેન્ટ્રલ બેઝ સુપરવાઈજર એકેડમી (B) સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન
(C) સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ સેકન્ડરી એકેડમી (D) સેન્ટ્રલ બોર્ડ અને સક્સેસ એકેડમી

પ્રશ્ન -૧૪એકલવ્ય આદર્શ નિવાસી શાળાના હેતુઓ જણાવો.
(A) એકલવ્ય આદર્શ નિવાસી શાળામાં પ્રવેશ પામેલા પ્રત્યેક વિધ્યાર્થીઓનો સર્વગ્રાહી શારીરિક,માનસિક અને સામાજિક રીતે સુસંગત વિકાસ સાધવો.
(B) વિધ્યાર્થીઓનું પરિવર્તન એજન્ટ તરીકે શાળાથી શરૂ કરીને તેમના ઘરમાં તેમના ગામમાં અને વ્યાપક સશક્તિકરણ કરવું.
(C)વિધાન A અને B તદ્ન સાચાં છે. (D)ઉપરોક્ત તમામ ખોટાં છે.

પ્રશ્ન -૧૫ કેન્દ્રીય વિધાલયની સુવિધા કેવી હોય છે.નીચેનામાંથી કયું વિધાન લાગુ પડે છે.
(A) દ્વિભાષી શિક્ષણની સુવિધા આપે છે. (B) ધોરણ ૬ થી ૮ માં સંસ્કૃત ફરજિયાત વિષય તરીકે ભણાવાય છે.
(C) A અને B તદ્ન ખોટાં છે. (D)A અને B તદ્ન સાચાં છે.

પ્રશ્ન -૧૬ જીલ્લા પંચાયત દ્વારા ચાલતી શાળા બીજા કયા નામે ઓળખાય છે
(A) પબ્લિક સ્કૂલ (B) જાહેર શાળા (C) A અને B સાચાં છે. (D) A અને B તદ્ન ખોટાં છે.

પ્રશ્ન -૧૭ પબ્લિક સ્કૂલનો આરંભ ઇંગ્લેંડમાં કઈ સદીમાં થયો હતો.
(A) બાર (B) તેરમી (C) ચૌદમી (D) પંદરમી

પ્રશ્ન -૧૮ ઈન્ડિયન પબ્લિક સ્કૂલ સોસાયટીની સ્થાપના ક્યારે કરી હતી.
(A) ૧૮૨૬ (B) ૧૯૨૬ (C) ૧૭૨૬ (D)૧૯૩૬
પ્રશ્ન -૧૯ KGBV નું પૂરું નામ જણાવો.
(A) કસ્તુરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય (B) કસ્તુરબા ગ્રામ્ય બાલિકા વિદ્યાલય
(C) કન્યા ગ્રામ્ય બાલિકા વિદ્યાલય (D) કન્યા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય
પ્રશ્ન -૨૦ સ્વવિત્તીય પ્રાથમિક શાળાઓ કોના દ્વારા સંચાલિત હોય છે.
(A) તાલુકા પંચાયત (B) જિલ્લા પંચાયત દ્વારા (C) સ્વતંત્ર માલિક દ્વારા (D) જૂથ મંડળ દ્વારા
પ્રશ્ન -૨૧ વ્યવસ્થાતંત્ર એટલે એકમની પ્રવુત્તિઓનું વિભાગીકરણ કરી જુદી જુદી વ્યક્તિઓને કાર્યોની સોંપણી કરવાની પ્રક્રિયા છે. ઉપરોક્ત વ્યાખ્યા કોને આપી છે.
(A) ડૉ.જ્યોર્જ ટેરી (B) ઉર્વિક (C) લાઈસ અલેન (D)એલ.એચ.હની
પ્રશ્ન -૨૨ પ્રાથમિક વ્યવસ્થાપન (વ્યવસ્થાતંત્ર) નીચેનામાંથી કઈ બાબતો લાગુ પડે છે.
(A) શાળાના આચાર્ય,શિક્ષકો, પ્રાથમિક શાળાના ધ્યેયો સિધ્ધ કરવા માટે
(B) કારકુન અને ગ્રંથપાલ સેવક ગણની સત્તા અને ફરજો
(C) A અને B તદ્દન ખોટાં છે. (D) A અને B તદ્દન સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૨૩ શાળા વ્યવસ્થાતંત્ર ના હેતુઓ નીચેનામાંથી કયાં સાચાં છે.
(A) વિદ્યાર્થીના સર્વગ્રાહી વિકાસ માટે આયોજન (B) લોકશાહી જીવન માટે શાળાનું સંગઠન કરવું.
(C) સમાજની માંગને પૂરી કરવી. (D) ઉપરોક્ત તમામ વિધાનો સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૨૪ GCERT નું વડું મથક ક્યાં આવેલું છે.
(A) અમદાવાદ (B) આણંદ (C) ગાંધીનગર (D) રાજકોટ
પ્રશ્ન -૨૫ NCTE નું વડું મથક ક્યાં આવેલું છે.
(A) મુંબઈ (B) મધ્યપ્રદેશ (C) ગુજરાત (D) દિલ્હી
પ્રશ્ન -૨૬ ગુજરાતમાં આશ્રમ શાળાની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી.
(A) ૧૯૧૫ (B) ૧૯૧૬ (C) ૧૯૨૧ (D) ૧૯૨૨
પ્રશ્ન -૨૭ મુખ્ય શિક્ષકની શૈક્ષણિક જવાબદારી નીચેનામાંથી કઈ નથી.
(A) વાર્ષિક ઉત્સવ,ગુણોત્સવ ઉજવવા (B) રાષ્ટ્રીય પર્વો ઉજવવા
(C) શિક્ષકોને શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન આપવું (D) મધ્યાહન ભોજનની વ્યવસ્થા કરવી
પ્રશ્ન -૨૮ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ ઓફિસરને ટૂંકમાં કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે.
(A) JPSO (B) DEO (C) DPEO (D)ઉપરોક્ત કોઈ નહિ.
પ્રશ્ન -૨૯ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ ઓફિસરની ભૂમિકા નીચેનામાંથી કઈ છે.
(A) પ્રાથમિક શાળાનું વ્યવસ્થાપન કરવું (B) પ્રાથમિક શાળાઓને માર્ગદર્શન આપવું
(C) પ્રાથમિક શિક્ષકો અન્ય કર્મચારીઓ અને સામાન્ય જનતાની ફરિયાદો સાંભળવી અને તેનું નિરાકરણ લાવવું.
(D) ઉપરોક્ત બધા વિધાનો સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૩૦ કેન્દ્રીય વિદ્યાલયના મુખ્ય શિક્ષકો (આચાર્ય)ની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ નીચેનામાંથી કઈ છે.
(A) શાળાનું મકાન,અભ્યાસક્રમ ,શિક્ષણ પધ્ધતિઓ ,સહ અભ્યાસ પ્રવુત્તિઓ,કર્મચારી ગણ,માનવસંબંધો વગેરે ઉપર શાળાના આચાર્યની અસર જોવા મળે છે.
(B) કેન્દ્રીય વિદ્યાલયના મુખ્ય શિક્ષક કેન્દ્રીય વિદ્યાલય સંગઠન દ્વારા આદેશિત નીતિનિયમોનું પલ શાળામાં કરાવે છે.
(C) A અને B સાચાં છે. (D) C ખોટું છે અને A સાચું છે.
પ્રશ્ન -૩૧ ૧ થી ૫ માં ભણાવવા માંગતા ઉમેદવારોને કઈ પરીક્ષા પાસ કરવામાં આવે છે.
(A) TET-1 (B) TAT(C) TET-II (D)ઉપરોક્ત બધા વિકલ્પ સાચા છે.
પ્રશ્ન -૩૨ ૬ થી ૮ માં ભણાવવા માંગતા ઉમેદવારોને કઈ પરીક્ષા પાસ કરવામાં આવે છે.
(A) TET-1 (B) TET-2 (C) TAT (D) HTAT
પ્રશ્ન -૩૩ HTAT નું પૂરું નામ જણાવો.
(A) Higher Teacher Aptitude Test (B) Head Teacher Aptitude Test
(C) A સાચું અને B ખોટું છે. (D) C તદ્દન સાચું છે.
પ્રશ્ન -૩૪ MHRD નું પૂરું નામ જણાવો.
(A) Ministry of human Resources Development (B) Ministry of human Research Development
(C) A અને B તદ્દન ખોટાં છે. (D) B તદ્દન સાચું છે.
પ્રશ્ન -૩૫ DIET નું પૂરું નામ જણાવો.
(A) Derect India of Education and Techonology (B) District Indian of Education and Teacher
(C) District Institute of Education and Training (D)ઉપરોક્ત બધા સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૩૬ જિલ્લા શિક્ષણ તાલીમ ભવનના કાર્યો નીચેનામાંથી કયાં છે.
(A) તાલીમ આપવાનું કાર્ય ,સંશોધન હાથ ધરવા,સામયિકનું પ્રકાશન
(B) સહ અભ્યાસિક પ્રવુત્તિઓ હાથ ધરાવી,સતત સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન,TLM તૈયાર કરવા
(C) શાળાની માહિતીનું એકત્રિકરણ,ગણિત વિજ્ઞાન મેળાનું આયોજન નૂતન પ્રવાહોથી માહિતગાર કરવા
(D) ઉપરોક્ત બધા સાચાં છે.

પ્રશ્ન -૩૭ GCERT દ્વારા કયાં કાર્યો હાથ ધરવામાં આવે છે.
(A) ગુણવત્તા સુધારણા કાર્યક્રમ હાથ ધરવા ,ક્રિયાત્મક સંશોધન કાર્ય (B) તાલીમ કાર્ય વિવિધ શિક્ષણ કાર્યોનો આગ્રહ
(C) અભ્યાસક્રમની સમીક્ષા ,પાઠ્યપુસ્તક પ્રકાશનમાં મદદરૂપ (D) ઉપરોક્ત બધા સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૩૮ NCERT દ્વારા કયાં કાર્યો હાથ ધરવામાં આવે છે.
(A) શૈક્ષણિક સંશોધન ,અભ્યાસક્રમ ,પાઠ્યપુસ્તકનું પ્રકાશન ,પરીક્ષા સુધારણા
(B) સર્વેક્ષણ ,વિજ્ઞાન પ્રતિભા ખોજ ,નવીનીકરણ નવવિચાર,તાલીમ વ્યવસ્થા
(C) A અને B તદ્ન સાચાં છે. (D) A અને B તદ્ન ખોટાં છે.
પ્રશ્ન -૩૯ MHRD મંત્રાલય કેટલા વિભાગમાં વહેચાયેલું છે.
(A) એક (B) ત્રણ (C) બે (D) પાંચ
પ્રશ્ન -૪૦ MHRD ના પ્રથમ વિભાગને નીચેનામાંથી કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે.
(A) શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગ (B) ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ
(C) A ખોટું અને B સાચું છે. (D) A અને B તદ્ન ખોટાં છે.
પ્રશ્ન -૪૧ ઈન્ડિયન પબ્લિક સ્કૂલ સોસાયટીની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ અને કયા પંચે તેને માન્યતા આપી.
(A) ૧૯૨૭ માં સ્થાપના મુદલિયાર પંચે માન્યતા આપી. (B) ૧૯૨૬ માં સ્થાપના મુદલિયાર પંચે માન્યતા આપી.
(C) ૧૯૨૭ માં સ્થાપના કોઠારી પંચે માન્યતા આપી. (D) ૧૯૨૬ માં સ્થાપના કોઠારી પંચે માન્યતા આપી.
પ્રશ્ન -૪૨ સૌપ્રથમ આશ્રમ શાળાની સ્થાપના કોને અને કયા વર્ષમાં અને ક્યાં કરી હતી..
(A) ઠક્કર બાપાએ ૧૯૨૨ માં સૌપ્રથમ મીરાંખડીમાં (B) ગાંધીબાપુએ ૧૯૨૫ માં અમદાવાદમાં
(C) સરદાર પટેલે ૧૯૨૭ માં ખેડામાં (D) ઉપરોક્ત બધાં વિધાનો સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૪૩ ભારતીય શિક્ષણ પંચ જે સામાન્ય રીતે કયા નામે ઓળખાય છે.
(A) ઠક્કર બાપાએ ૧૯૨૨ માં સૌપ્રથમ મીરાંખડીમાં (B) ગાંધીબાપુએ ૧૯૨૫ માં અમદાવાદમાં
(C) સરદાર પટેલે ૧૯૨૭ માં ખેડામાં (D) ઉપરોક્ત બધાં વિધાનો સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૪૪ ભારતીય શિક્ષણ પંચ જે સામાન્ય રીતે કયા નામે ઓળખાય છે.
(A) મુદલિયાર પંચના નામે ઓળખાય છે. (B) વૂડના ખરીતાના નામે ઓળખાય છે.
(C) કોઠારી કમીશનના નામે ઓળખાય છે. (D) ઉપરોક્ત બધાં વિધાનો ખોટાં છે.
પ્રશ્ન -૪૫ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (૧૯૮૬) નીચેનામાંથી કયાં વિધાનો તેમના પાસાં સંબંધ ધરાવે છે.
(A) સાર્વત્રિક પ્રાપ્યતા અને પ્રવેશ (B) ૧૪ વર્ષની ઉમર સુધીના બાળકોને સાર્વત્રિક શિક્ષણ
(C) તમામ બાળકોને પ્રાપ્ત કરી શકે એવા ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણમાં પાયાના સુધારા
(D) ઉપરોક્ત તમામ વિધાનો સંબંધ ધરાવે છે.
પ્રશ્ન -૪૬ વર્તમાન ભારતમાં પ્રાથમિક શિક્ષણના હેતુઓ કયા છે.
(A) માતૃભાષાનું જ્ઞાન,મૂલ્યોનો વિકાસ,આરોગ્ય સંબંધી નિયમોનું જ્ઞાન
(B) સાંસ્કૃતિક પ્રવુત્તિઓની સહભાગિતા ,સામાજિક ભાવનાનો વિકાસ
(C) પર્યાવરણ પ્રદૂષણ અંગે જાગૃતિ,આદર ,પ્રેમ અને સહકાર
(D) ઉપરોક્ત તમામ વિધાનો સાચાં છે.
પ્રશ્ન -૪૭ શિક્ષણ માટેનો અધિકાર અને કાયદાને ટૂંકમાં શું કહે છે.
(A) SAK (B) SSA (C) RTE (D) RMSA
પ્રશ્ન -૪૮ RTE કાયદા સંબંધિત નીચેનામાંથી કઈ બાબત સચોટ છે.
(A) મફત શિક્ષણ એટલે શાળામાં પ્રવેશ પામનાર બાળક કોઇપણ પ્રકારની ફી આપવાની કે ખર્ચ ઉઠાવવાની જરૂર રહેશે નહિ
(B) RTE કાયદો બાળકોને તેના નિશ્ચિત વિસ્તાર કે પડોસી સીમાઓની અંદર જ પ્રાથમિક શાળાની પ્રાપ્યતા પૂરી પડેછે.
(C) આ કાયદો ૧ એપ્રિલ ૨૦૧૦ થી જમ્મુ કાશ્મીરના રાજ્યને બાદ કરતા સમગ્ર ભારતમાં અમલમાં આવ્યો અને વિશ્વના ૧૩૫ દેશોમાં સામેલ થયું. (D) ઉપરોક્ત તમામ બાબતો સચોટ છે.
પ્રશ્ન -૪૯ પ્રાથમિક શાળાના પ્રકારો નીચેનામાંથી કયા છે.
(A) નવોદય વિદ્યાલય,આશ્રમ શાળા,એકલવ્ય આદર્શ નિવાસી શાળા
(B) કેન્દ્રીય વિદ્યાલય,પબ્લિક સ્કૂલ ,કસ્તુરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય
(C) A સાચું અને B પણ સાચું છે.
(D) A અને B તદ્ન ખોટાં છે.
પ્રશ્ન -૫૦ તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણ ઓફિસરની જવાબદારીઓ કઈ છે.
(A) શાળાનું નિરીક્ષણ કરવું. (B) શિક્ષકો અને મુખ્ય શિક્ષકોને પગારની ચુકવણી કરવી.
(C) A સાચું છે અને B ખોટું છે. (D) A અને B તદ્ન ખોટાં છે.